

Små satelliter och nya Esrange – största snackisarna på Rymdforum

Att svenska rymdbolaget SSC (Swedish Space Corporation) tänker satsa stort på framtidens Esrange är ingen hemlighet och framför allt framgick det med all tydlighet under årets Rymdforum, som ägde rum i Kiruna den 8–10 maj.

Enligt Lennart Poromaa, som är platschef vid SSC, har Esrange två primära uppdrag. Det ena går ut på att tjäna allmänheten genom att erbjuda tjänster som stöder forskning och teknologi, och det andra rör sig om en global kommersiell affärsroll inom rymdväsendet.

Det handlar om att utveckla Esrange genom att bygga ut rymdanläggningen till en riktig uppskjutningsplats för satelliter som blir unik i världen.

Det rör sig om små kubsatelliter som lämpar sig för att skjutas upp med mindre raketer än vad som krävs för de typiska större satelliterna. Små satelliter har blivit det nya heta i flera länder. Att Sverige bör ge sig in på marknaden för små satelliter utgör en del av den nationella rymdstrategin, som utlovades 2015. Nu är utbildningsdepartementet i full färd att finslipa rymdstrategin, och den skall förhoppningsvis vara klar till årsskiftet.

En halv miljard kronor

Det kommer att kosta runt 500 miljoner kronor att förse Esrange med nödvändig infrastruktur, och om allting går som det skall kommer den första uppskjutningen att ske 2021, men Anna Rathsmann, informationschef vid SSC menar att Esrange redan nu har en stor del av infrastrukturen och kompetensen som krävs för att så småningom kunna skjuta upp sondraketer.

– Vi har just nu ett pågående tekniskt projekt som bland annat studerar vilka typer av bärraketer som passar att skjuta från Esrange samt även hur infrastrukturen som behövs för att kunna göra detta ska se ut, säger Anna Rathsmann.

Studien kommer att slutföras under budgetåret 2018.

Det är inte bara rymdagenturer som kommer att få använda det nya Esrange som uppskjutningsplats, utan även privata aktörer. Det väsentliga är att deras bärraketer är väl testade och tillförlitliga och av en sådan typ som kan skjutas upp från Esrange. Den totala massan som kommer att kunna skjutas upp är 150 kilo, och därför är det sanno-

Störst hittills på Esrange: sondraketen MAXUS-9 sändes upp i april.

likt att det blir ett antal mindre satelliter som kommer att skjutas upp, säger Anna Rathsmann. Emellertid har man inte bestämt exakt när den första uppskjutningen kommer att bli av.

Småsatelliter årets snackis

Rymdforum 2017 domineras av småsatelliter. Det är inte bara SSC och Esrange som intresserar sig för möjligheten att kunna skicka upp grupper av små kubsatelliter för olika ändamål. Även företag som Forsway Scandinavia, RUAG Space och OHB Sweden presenterade sina framtidsplaner, som rör sig om allting från att förse fattiga länder med billigt bredband via satellitnätverk till bruket av satelliter i rena kommunikations- och övervakningsfrågor. Även om inte mycket framkom angående den kommande rymdstrategin tyder det mesta på att satelliter kommer att ha en mycket framträdande roll i denna.

Katja Lindblom